

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๖๗/๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์ : เทศบาลตำบลสำราญ จังหวัดขอนแก่น ผู้อุทธรณ์ที่ ๑
นาย ก. ผู้อุทธรณ์ที่ ๒

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ ขก ๓๕๙๐๑/๖๘๕ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ เพื่อขอสำเนาเอกสารเรื่องร้องเรียนที่อำเภอเมืองขอนแก่นแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ดำเนินการตรวจสอบและชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ถูกร้องเรียนกล่าวหาว่าใช้เงินงบประมาณปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท จัดจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัดศิระพรวิศวกรรมให้ทำโครงการแผนที่ภาษี และได้มีการตรวจรับการจ้างแล้วทั้งที่ยังใช้งานไม่ได้ และหรือมีการจัดทำแผนที่ภาษีไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งตำบล โดยให้เหตุผลว่าเพื่อทราบและดำเนินการแก้ไขข้อกล่าวหาต่อไป

สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ มีหนังสือ ที่ ตผ ๐๐๔๗ ขก/๐๑๙๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ในฐานะนายกเทศมนตรีตำบลสำราญ แจ้งปฏิเสธการให้สำเนาเอกสารตามคำขอโดยให้เหตุผลสรุปว่า ข้อมูลเรื่องร้องเรียนที่สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ ส่งให้อำเภอเมืองขอนแก่นตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ขอคัดถ่ายสำเนานั้นมีรายละเอียดเรื่องร้องเรียนที่ตรงกันเกี่ยวกับปีงบประมาณ งบประมาณที่กล่าวหาว่ามีการใช้โดยมิชอบ รวมทั้งระบุตัวผู้รับจ้างว่าเป็นใคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการระบุพฤติการณ์ว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ทำการตรวจรับการจ้างทั้งที่ใช้งานแผนที่ภาษีไม่ได้ และหรือการจัดทำแผนที่ภาษีไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งตำบลสำราญ ดังนั้น หากผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ประสงค์จะชี้แจงไปยังอำเภอเมืองขอนแก่นก็สามารถที่จะดำเนินการได้ เนื่องจากเอกสารหลักฐานของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรื่องดังกล่าวก็อยู่ในความควบคุมดูแลของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ประกอบกับพฤติการณ์ที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ถูกกล่าวหา

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๗/๒๕๕๗

ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ย่อมกำหนดประเด็นการตรวจสอบหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้โดยไม่ต้องอาศัยข้อความในหนังสือร้องเรียนแต่อย่างใด ประกอบกับเพื่อคุ้มครองผู้ร้องเรียนมิให้ถูกดำเนินการใดๆ ที่ส่งผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนเสียหายกับตัวผู้ร้องเรียนและเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ มีหนังสือ ที่ ขก ๗๕๙๐๑/๘๖๕ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว และผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นด้วย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า มีผู้ร้องเรียนต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ใช้เงินงบประมาณปี ๒๕๕๖ จัดจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวัชรวิศวกรรมให้ทำโครงการแผนที่ภาษี และได้มีการตรวจรับการจ้างแล้วทั้งที่ยังใช้งานไม่ได้ และหรือมีการจัดทำแผนที่ภาษีไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งตำบลสำราญ สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ ได้มีหนังสือถึงอำเภอเมืองขอนแก่นให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ต่อมาผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ได้มีคำขอสำเนาเอกสารตามอุทธรณ์ แต่สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ ปฏิเสธการให้สำเนาเอกสาร ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ และผู้อุทธรณ์ที่ ๒ จึงอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

ในชั้นพิจารณา สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ มีหนังสือ ที่ ตผ ๐๐๔๗ ขก/๐๑๑๙ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๗ ชี้แจงเหตุผลในการปฏิเสธการให้สำเนาเอกสารสรุปว่า เป็นเอกสารหลักฐานของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการจัดทำแผนที่ภาษี ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวซึ่งมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะใช้ประกอบการจัดทำคำชี้แจงแล้ว การเปิดเผยเอกสารที่มีผู้ร้องเรียนอันเป็นเอกสารที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอาจส่งผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนเสียหายกับตัวผู้ร้องเรียนได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ เป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐตามบทนิยามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ จึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ มีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารและอุทธรณ์ตาม

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๗/๒๕๕๗

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ก็เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการตามสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ โดยให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ และปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้ ดังนั้น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ จึงเป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ มิได้กำหนดสิทธิหน้าที่ระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันในเรื่องข้อมูลข่าวสารของราชการ เพราะสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันย่อมเป็นไปตามระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น การขอข้อมูลข่าวสารและการอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายจึงมิใช่เป็นการใช้สิทธิขอข้อมูลในฐานะที่เป็นเอกชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

ส่วนอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๒ นั้น ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้อุทธรณ์ที่ ๒ ได้เคยมีคำขอข้อมูลข่าวสารจากสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ ในฐานะส่วนตัวแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้อุทธรณ์ที่ ๒ อุทธรณ์คำสั่งมิให้สำเนาเอกสารของสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๗ นั้นจึงเป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ คณะกรรมการฯ จึงไม่รับพิจารณา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงให้ยกอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ และไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ที่ ๒

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๖๗/๒๕๕๗

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการ

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

